

Warszawa, dnia 25 marca 2024 r.

Poz. 436

**OBWIESZCZENIE
MINISTRA FINANSÓW¹⁾**

z dnia 6 marca 2024 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie rodzajów i trybu dokonywania operacji na rachunkach bankowych prowadzonych dla obsługi budżetu państwa w zakresie krajowych środków finansowych oraz zakresu i terminów udostępniania informacji o stanach środków na tych rachunkach

1. Na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 grudnia 2010 r. w sprawie rodzajów i trybu dokonywania operacji na rachunkach bankowych prowadzonych dla obsługi budżetu państwa w zakresie krajowych środków finansowych oraz zakresu i terminów udostępniania informacji o stanach środków na tych rachunkach (Dz. U. z 2021 r. poz. 188), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

- 1) rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2022 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie rodzajów i trybu dokonywania operacji na rachunkach bankowych prowadzonych dla obsługi budżetu państwa w zakresie krajowych środków finansowych oraz zakresu i terminów udostępniania informacji o stanach środków na tych rachunkach (Dz. U. poz. 2857);
- 2) rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2023 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie rodzajów i trybu dokonywania operacji na rachunkach bankowych prowadzonych dla obsługi budżetu państwa w zakresie krajowych środków finansowych oraz zakresu i terminów udostępniania informacji o stanach środków na tych rachunkach (Dz. U. poz. 2609).

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity rozporządzenia nie obejmuje:

- 1) § 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2022 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie rodzajów i trybu dokonywania operacji na rachunkach bankowych prowadzonych dla obsługi budżetu państwa w zakresie krajowych środków finansowych oraz zakresu i terminów udostępniania informacji o stanach środków na tych rachunkach (Dz. U. poz. 2857), który stanowi:

„§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2023 r.”;

- 2) § 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2023 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie rodzajów i trybu dokonywania operacji na rachunkach bankowych prowadzonych dla obsługi budżetu państwa w zakresie krajowych środków finansowych oraz zakresu i terminów udostępniania informacji o stanach środków na tych rachunkach (Dz. U. poz. 2609), który stanowi:

„§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.”.

Minister Finansów: *A. Domański*

¹⁾ Minister Finansów kieruje działami administracji rządowej – budżet, finanse publiczne i instytucje finansowe, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. poz. 2710).

Załącznik do obwieszczenia Ministra Finansów
z dnia 6 marca 2024 r. (Dz. U. poz. 436)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia 20 grudnia 2010 r.

w sprawie rodzajów i trybu dokonywania operacji na rachunkach bankowych prowadzonych dla obsługi budżetu państwa w zakresie krajowych środków finansowych oraz zakresu i terminów udostępniania informacji o stanach środków na tych rachunkach

Na podstawie art. 199 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) rodzaje i tryb dokonywania operacji na rachunkach bankowych prowadzonych dla obsługi budżetu państwa w zakresie krajowych środków finansowych;
- 2) zakres i terminy udostępniania Ministrowi Finansów i Najwyższej Izbie Kontroli informacji o stanach środków na rachunkach bankowych prowadzonych dla obsługi budżetu państwa w zakresie krajowych środków finansowych;
- 3) zakres i terminy udostępniania właściwym dysponentom informacji o stanach środków na rachunkach bieżących dochodów i wydatków państwowych jednostek budżetowych i rachunkach bieżących urzędów obsługujących organy podatkowe, dla gromadzenia dochodów budżetu państwa.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) ustawie o finansach publicznych – należy przez to rozumieć przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
- 2) krajowych środkach finansowych – należy przez to rozumieć dochody i wydatki budżetu państwa, z wyłączeniem dochodów i wydatków budżetu środków europejskich, oraz środki do sfinansowania pożyczkowych potrzeb budżetu państwa;
- 3) dysponentach środków budżetu państwa – należy przez to rozumieć dysponentów części budżetowych i kierowników podległych tym dysponentom państwowych jednostek budżetowych, dysponentów drugiego i trzeciego stopnia, dysponujących środkami budżetu państwa, które nie są objęte budżetem środków europejskich;
- 4) rachunkach państwowych jednostek budżetowych – należy przez to rozumieć odpowiednio rachunki bieżące dochodów i wydatków oraz rachunki pomocnicze dysponentów środków budżetu państwa w zakresie krajowych środków finansowych;
- 5) państwowych jednostkach budżetowych – należy przez to rozumieć państwowe jednostki budżetowe, o których mowa w art. 11 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, oraz inne jednostki organizacyjne, których kierownicy są dysponentami środków budżetu państwa;
- 6)²⁾ wydatkach niewygasających – należy przez to rozumieć wydatki, które nie wygasają z upływem roku budżetowego, ustalone przez Radę Ministrów w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie ustawy;
- 7) sumach na zlecenie – rozumie się przez to środki w zakresie krajowych środków finansowych, służące do finansowania zadań, w tym inwestycji, realizowanych wspólnie lub zleconych do wykonania państwowej jednostce budżetowej przez inne jednostki organizacyjne, ze środków zleciodawcy;

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz. 1273, 1407, 1429, 1641, 1693 i 1872.

²⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2022 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie rodzajów i trybu dokonywania operacji na rachunkach bankowych prowadzonych dla obsługi budżetu państwa w zakresie krajowych środków finansowych oraz zakresu i terminów udostępniania informacji o stanach środków na tych rachunkach (Dz. U. poz. 2857), które weszło w życie z dniem 1 stycznia 2023 r.

- 8) rachunkach VAT – rozumie się przez to prowadzone dla rachunków bieżących i pomocniczych państwowych jednostek budżetowych oraz dla rachunków bieżących państwowych funduszy celowych rachunki VAT, o których mowa w rozdziale 3a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 2488);
- 9) instrumencie płatniczym – rozumie się przez to instrument płatniczy, o którym mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. z 2024 r. poz. 30).

Rozdział 2

Rachunki bankowe prowadzone dla obsługi budżetu państwa w zakresie krajowych środków finansowych i zasady ich obsługi

§ 3. 1. Dla obsługi budżetu państwa w zakresie krajowych środków finansowych są prowadzone następujące rachunki bankowe:

- 1) centralny rachunek bieżący budżetu państwa obejmujący rachunki bankowe:
 - a) dochodów budżetu państwa z tytułu:
 - podatków: dochodowego od osób prawnych, dochodowego od osób fizycznych, od towarów i usług oraz innych podatkowych i niepodatkowych dochodów budżetu państwa,
 - ³⁾ podatku akcyzowego,
 - dochodów pobranych przez państwowe jednostki budżetowe,
 - wpływów niewykorzystanych w terminie określonym przez Radę Ministrów środków na wydatki niewygasające,
 - wpływów środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej (z wyłączeniem środków budżetu środków europejskich),
 - pozostałych dochodów,
 - b) wydatków budżetu państwa dla obciążeń budżetowych z tytułu przekazywania dysponentom części budżetowych środków na dokonywanie wydatków,
 - c) wydatków niewygasających,
 - d) środków do sfinansowania pożyczkowych potrzeb budżetu państwa, na których ujmowane są: przychody i rozchody budżetu państwa, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 4 i art. 6 ust. 2 ustawy o finansach publicznych;
- 2) rachunki bieżące państwowych jednostek budżetowych, z wyodrębnieniem rachunków dochodów i wydatków, oraz prowadzone dla tych rachunków rachunki VAT, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej;
- 3) rachunki bieżące urzędów obsługujących organy podatkowe, dla gromadzenia dochodów budżetu państwa, z wyodrębnieniem rachunków dla:
 - a) wpływów z tytułu podatków: dochodowego od osób prawnych, dochodowego od osób fizycznych, od towarów i usług oraz innych podatkowych i niepodatkowych dochodów budżetu państwa,
 - b)⁴⁾ wpływów z tytułu podatku akcyzowego,
 - c) pozostałych dochodów;
- 4) rachunki bieżące państwowych funduszy celowych, o ile odrębne ustawy nie stanowią inaczej, oraz prowadzone dla tych rachunków rachunki VAT;
- 5) rachunki pomocnicze:
 - a) państwowych jednostek budżetowych dla środków na wydatki niewygasające,
 - b) państwowych jednostek budżetowych dla dotacji podlegających zwrotowi do budżetu państwa,

³⁾ Ze zmianami wprowadzonymi przez § 1 pkt 2 lit. a rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2, oraz przez § 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2023 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie rodzajów i trybu dokonywania operacji na rachunkach bankowych prowadzonych dla obsługi budżetu państwa w zakresie krajowych środków finansowych oraz zakresu i terminów udostępniania informacji o stanach środków na tych rachunkach (Dz. U. poz. 2609), które weszło w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.

⁴⁾ Ze zmianami wprowadzonymi przez § 1 pkt 2 lit. b rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2, oraz przez § 1 pkt 2 rozporządzenia wymienionego jako drugie w odnośniku 3.

- c) państwowych jednostek budżetowych dla sum na zlecenie,
 - d) o których mowa w § 16 ust. 1 i 3,
 - e) państwowych jednostek budżetowych dla gromadzenia wpływów dotyczących przychodów z prywatyzacji – oraz prowadzone dla tych rachunków rachunki VAT;
- 5a) rachunki pomocnicze Ministra Finansów dla wolnych środków przyjmowanych w depozyt lub zarządzanie i ich zwrotu oraz dla innych operacji finansowych związanych z finansowaniem potrzeb pożyczkowych budżetu państwa oraz zarządzaniem długiem Skarbu Państwa i płynnością budżetu państwa;
- 6) rachunki bieżące jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Obsługę rachunków bankowych, o których mowa w ust. 1 pkt 1–3 i pkt 5 lit. a, b i e, prowadzi Narodowy Bank Polski.

3. Obsługę rachunków bankowych, o których mowa w ust. 1 pkt 5 lit. c i d, prowadzi Narodowy Bank Polski lub Bank Gospodarstwa Krajowego.

4. Obsługę rachunków bankowych, o których mowa w ust. 1 pkt 4, w zakresie państwowych funduszy celowych, o których mowa w art. 9 pkt 8 ustawy o finansach publicznych, prowadzi Narodowy Bank Polski, chyba że Minister Finansów wskaże do obsługi tych rachunków Bank Gospodarstwa Krajowego, uwzględniając warunki określone w art. 196 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

4a. Obsługę rachunków bankowych, o których mowa w ust. 1 pkt 4, w zakresie państwowych funduszy celowych, o których mowa w art. 9 pkt 7 ustawy o finansach publicznych, oraz rachunków bankowych, o których mowa w ust. 1 pkt 5a, prowadzi Bank Gospodarstwa Krajowego.

5. Obsługę rachunków bankowych, o których mowa w ust. 1 pkt 6, regulują odrębne przepisy.

6. Obsługa rachunków bankowych, o których mowa w ust. 1, prowadzona jest na podstawie umów rachunku bankowego.

§ 4. Suma sald rachunków bankowych, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 1–3 i pkt 5 lit. a, b i e, stanowi dyspozycyjny stan środków budżetu państwa w zakresie krajowych środków finansowych. Szczegółowe zasady ustalania dyspozycyjnego stanu środków budżetu państwa w zakresie krajowych środków finansowych określa porozumienie zawarte pomiędzy Narodowym Bankiem Polskim a Ministerstwem Finansów.

§ 5. Rachunki bankowe tworzące centralny rachunek bieżący budżetu państwa w zakresie krajowych środków finansowych, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 1, służą do:

- 1) gromadzenia dochodów budżetu państwa pobieranych przez:
 - a) organy podatkowe,
 - b) państwowe jednostki budżetowe;
- 2) przekazywania środków budżetu państwa na sfinansowanie wydatków budżetu państwa, ujętych w planach finansowych dysponentów części budżetowych i podległych im dysponentów drugiego i trzeciego stopnia, oraz przyjmowania środków budżetu państwa zwróconych w danym roku budżetowym przez dysponentów części budżetowych i podległych im dysponentów niższego stopnia;
- 3) przeprowadzania operacji finansowych związanych z finansowaniem potrzeb pożyczkowych budżetu państwa i zarządzaniem płynnością w zakresie:
 - a) sprzedaży i wykupu papierów wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa na rynku krajowym i zagranicznym,
 - b) zaciągania i spłaty pożyczek oraz kredytów na rynku krajowym i zagranicznym,
 - c) przeprowadzania innych operacji finansowych związanych z zarządzaniem długiem Skarbu Państwa i płynnością budżetu państwa;
- 4) przekazywania środków budżetu państwa na rachunki środków na wydatki niewygasające dysponentów części budżetowych;
- 5) przyjmowania wpływów z prywatyzacji majątku Skarbu Państwa i realizacji płatności wynikających z odrębnych ustaw, których źródłem są przychody z prywatyzacji majątku Skarbu Państwa;
- 6) (uchylony);⁵⁾

⁵⁾ Przez § 1 pkt 3 lit. a rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

- 7) przekazywania środków na rachunki bieżące państwowych jednostek budżetowych oraz urzędów obsługujących organy podatkowe w celu zapewnienia realizacji zwrotów nadpłat wynikających z rozliczeń pobranych dochodów;
- 8) obsługi operacji związanych z realizacją innych przychodów i rozchodów wynikających z ustawy budżetowej;
- 9) gromadzenia dochodów budżetu państwa w zakresie krajowych środków finansowych z tytułu wpływów środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej;
- 10)⁶⁾ przyjmowania niewykorzystanych środków na wydatki niewygasające.

§ 6. 1. Rachunki środków do sfinansowania pożyczkowych potrzeb budżetu państwa służą do gromadzenia przychodów budżetu państwa, dokonywania rozchodów budżetu państwa, zamknięcia rachunków dochodów i wydatków budżetu państwa w zakresie krajowych środków finansowych, zasilania budżetu środków europejskich, przyjmowania zwrotów dokonanych zasileń oraz zarządzania płynnością.

2. Środki w zakresie przychodów pochodzą:

- 1) ze sprzedaży papierów wartościowych oraz z innych operacji finansowych;
- 2) z prywatyzacji majątku Skarbu Państwa;
- 3) ze spłat pożyczek udzielonych ze środków publicznych;
- 4) z otrzymanych pożyczek i kredytów;
- 5) z innych źródeł.

3. Rozchody są przeznaczone na:

- 1) spłaty otrzymanych pożyczek i kredytów;
- 2) wykup papierów wartościowych;
- 3) udzielone pożyczki;
- 4) płatności wynikające z odrębnych ustaw, których źródłem finansowania są przychody z prywatyzacji majątku Skarbu Państwa;
- 5) pożyczki udzielone na finansowanie przejściowe zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej;
- 6) inne operacje finansowe związane z zarządzaniem długiem publicznym i płynnością.

4. Operacje na rachunkach środków do sfinansowania pożyczkowych potrzeb budżetu państwa dokonywane są w trybie i terminach określonych w odrębnych przepisach i umowach.

§ 7. 1. Rachunkami bieżącymi państwowych jednostek budżetowych, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 2, dysponują dysponenci środków budżetu państwa.

2. Rachunki bieżące w zakresie krajowych środków finansowych państwowych jednostek budżetowych służą realizacji dochodów oraz wydatków budżetu państwa.

3. Dysponenci środków budżetu państwa prowadzą jeden rachunek bieżący dochodów i jeden rachunek bieżący wydatków dla danej części budżetu państwa.

§ 8. 1. Na rachunek bieżący dochodów państwowej jednostki budżetowej przyjmowane są:

- 1) dochody budżetowe państwowych jednostek budżetowych oraz dochody budżetu państwa realizowane przez inne podmioty;
- 2) wpływy z tytułu zwrotu wydatków, jeżeli zwrot następuje po upływie roku budżetowego, w którym wydatku dokonano;
- 3) środki z centralnego rachunku bieżącego budżetu państwa na zwroty nadpłat w dochodach budżetowych;
- 4) wpływy z tytułu oprocentowania środków zgromadzonych na rachunkach pomocniczych państwowych jednostek budżetowych, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej;
- 5) wpływy z rachunku, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 5 lit. b, stanowiące dochody;

⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 3 lit. b rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

- 6) wpływy środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej z tytułu refundacji wydatków poniesionych z budżetu państwa na finansowanie programów i projektów;
- 7) środki pieniężne zgromadzone na rachunku VAT prowadzonym dla tego rachunku dochodów.

2. Z rachunku bieżącego dochodów państwowej jednostki budżetowej dokonywane są:

- 1) zwroty nadpłat i zwroty kwot nienależnie pobranych lub pobranych na rzecz innych jednostek wraz z oprocentowaniem uregulowanym odrębnymi przepisami;
- 2) przelewy zrealizowanych dochodów budżetowych na odpowiedni rachunek dochodów centralnego rachunku bieżącego budżetu państwa w zakresie krajowych środków finansowych;
- 3) przelewy zrealizowanego w dochodach budżetowych jednostki podatku od towarów i usług na właściwe rachunki na zasadach i w terminach określonych w odrębnych przepisach.

§ 9. 1. Na rachunek bieżący wydatków państwowej jednostki budżetowej przyjmowane są:

- 1) wpływy środków pieniężnych otrzymanych na realizację wydatków budżetowych zgodnie z planem finansowym oraz dla dysponentów niższego stopnia;
- 2) zwroty środków pieniężnych z rachunków bieżących wydatków dysponenta niższego stopnia;
- 3) wpływy z tytułu zwrotu wydatków dokonanych w tym samym roku, w którym poniesiono wydatki;
- 4) zwroty niewykorzystanych środków przekazanych na współfinansowanie projektów państwowych jednostek budżetowych, finansowanych z udziałem środków europejskich, z wyodrębnionego rachunku prowadzonego dla obsługi budżetu środków europejskich oraz na rachunek, o którym mowa w art. 192 ust. 4 ustawy o finansach publicznych;
- 5) wpływy z rachunku, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 5 lit. b, stanowiące zwrot wydatków;
- 6) zwroty niewykorzystanych środków przekazanych na rachunek, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 5 lit. d;
- 7) środki pieniężne zgromadzone na rachunku VAT prowadzonym dla tego rachunku wydatków.

2. Z rachunku bieżącego wydatków państwowej jednostki budżetowej dokonywane są:

- 1) wydatki bieżące i inwestycyjne;
- 2) przelewy dotacji i subwencji dla jednostek samorządu terytorialnego;
- 3) przelewy pozostałych dotacji;
- 4) przelewy środków pieniężnych do dysponentów niższego stopnia;
- 5) zwroty środków niewykorzystanych w danym roku budżetowym na rachunek bieżący wydatków dysponenta wyższego stopnia;
- 6) przelewy środków dla jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej oraz na opłacanie składek do organizacji międzynarodowych;
- 7) (uchylony);⁷⁾
- 8) przelewy środków na współfinansowanie projektów państwowych jednostek budżetowych, finansowanych z udziałem środków europejskich, na wyodrębniony rachunek prowadzony dla obsługi budżetu środków europejskich oraz na rachunek, o którym mowa w art. 192 ust. 4 ustawy o finansach publicznych;
- 9) przelewy środków pieniężnych na rachunek, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 5 lit. d.

§ 10. 1. Państwowe jednostki budżetowe oraz urzędy obsługujące organy podatkowe mające siedzibę poza miastem, w którym Narodowy Bank Polski prowadzi obsługę kasową, mogą korzystać, po uzgodnieniu z Narodowym Bankiem Polskim, z zastępczej obsługi kasowej (wpłaty i wypłaty gotówkowe).

2. Z zastępczej obsługi kasowej (wpłaty i wypłaty gotówkowe) mogą również korzystać, po uzgodnieniu z Narodowym Bankiem Polskim, sądy rejonowe, w których nie powołano dyrektora sądu i zadania dyrektora sądu wykonują dyrektorzy przełożonych sądów okręgowych.

3. Realizacja wypłat gotówkowych następuje do wysokości środków zgromadzonych na rachunku bankowym odpowiednio państwowej jednostki budżetowej i urzędu obsługującego organ podatkowy, o których mowa w ust. 1, oraz sądu okręgowego, którego dyrektor wykonuje zadania dyrektora sądu rejonowego, o którym mowa w ust. 2. Przepis § 10a ust. 2 stosuje się odpowiednio.

⁷⁾ Przez § 1 pkt 4 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

4. Zasady wpłat i wypłat gotówkowych regulują umowy o wykonywanie zastępczej obsługi kasowej zawierane przez Narodowy Bank Polski z bankami.

5. Przepisy ust. 1–4 stosuje się odpowiednio do zastępczej obsługi kasowej w zakresie rachunków bankowych prowadzonych w Banku Gospodarstwa Krajowego.

§ 10a. 1. Państwowe jednostki budżetowe, urzędy obsługujące organy podatkowe oraz państwowe fundusze celowe, których rachunki bankowe są prowadzone w Narodowym Banku Polskim, mogą korzystać z instrumentów płatniczych, w tym kart płatniczych, zgodnie z umową rachunku bankowego.

2. Obciążenie rachunków bankowych, o których mowa w ust. 1, z użyciem instrumentu płatniczego, w tym karty płatniczej, następuje do wysokości środków przekazanych tytułem zasilenia tego instrumentu płatniczego.

§ 11. 1. Rachunki bieżące urzędów obsługujących organy podatkowe, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 3, służą do gromadzenia wpływów z tytułu podatkowych i niepodatkowych należności budżetowych.

2. Z rachunków bieżących urzędów obsługujących organy podatkowe, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 3, nie mogą być dokonywane wypłaty, z wyjątkiem:

- 1) zwrotów nadpłat i oprocentowania tych nadpłat, na podstawie odrębnych przepisów;
- 2) przelewów zrealizowanych dochodów budżetowych na odpowiedni rachunek dochodów centralnego rachunku bieżącego budżetu państwa;
- 3) przekazywania pobieranych przez urzędy skarbowe dochodów jednostkom samorządu terytorialnego oraz należnych tym jednostkom udziałów w dochodach budżetu państwa, w terminach i na zasadach określonych w odrębnych przepisach;
- 4) przekazywania środków z tytułu potrąceń dochodów i innych wpłat, ustalonych na podstawie odrębnych przepisów;
- 5) przekazywania środków w związku z przeksięgowaniami pomiędzy rachunkami bankowymi urzędów obsługujących organy podatkowe.

§ 12. 1. Rachunek bieżący państwowego funduszu celowego, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 4, otwiera dysponent funduszu, który został wskazany w ustawie tworzącej fundusz.

2. Państwowe fundusze celowe mające siedzibę poza miastem, w którym Narodowy Bank Polski lub Bank Gospodarstwa Krajowego prowadzi obsługę kasową, mogą korzystać, po uzgodnieniu odpowiednio z Narodowym Bankiem Polskim lub Bankiem Gospodarstwa Krajowego, z zastępczej obsługi kasowej (wpłaty i wypłaty gotówkowe).

§ 13. 1. Na rachunek pomocniczy państwowej jednostki budżetowej, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 5 lit. a, przyjmowane są:

- 1)⁸⁾ wpływy środków pieniężnych z rachunku wydatków niewygasających centralnego rachunku bieżącego budżetu państwa lub rachunków wydatków dla środków na wydatki niewygasające dysponenta wyższego stopnia;
- 2) wpływy z tytułu zwrotu środków na wydatki niewygasające;
- 3) (uchylony);⁹⁾
- 4) środki pieniężne zgromadzone na rachunku VAT prowadzonym dla tego rachunku pomocniczego.

2. Z rachunku pomocniczego państwowej jednostki budżetowej, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 5 lit. a, dokonywane są:

- 1)¹⁰⁾ wydatki niewygasające ujęte przez Radę Ministrów w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie ustawy;
- 2) przelewy środków pieniężnych na rachunki pomocnicze dla środków na wydatki niewygasające dysponentów niższego stopnia;
- 3)¹¹⁾ przelewy z tytułu niewykorzystanych środków na wydatki niewygasające na wyodrębniony rachunek wydatków dla środków na wydatki niewygasające dysponenta wyższego stopnia lub na rachunek wydatków niewygasających centralnego rachunku bieżącego budżetu państwa.

3. Dysponenci środków budżetu państwa prowadzą jeden rachunek pomocniczy dla środków na wydatki niewygasające dla danej części budżetowej.

⁸⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez § 1 pkt 5 lit. a tiret pierwsze rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

⁹⁾ Przez § 1 pkt 5 lit. a tiret drugie rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

¹⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 5 lit. b tiret pierwsze rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

¹¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 5 lit. b tiret drugie rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

§ 14. 1. Na rachunek pomocniczy państwowej jednostki budżetowej, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 5 lit. b, przyjmowane są:

- 1) wpływy ze zwrotów dotacji, w tym w części, która została wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem, nienależnie udzielona lub pobrana w nadmiernej wysokości;
- 2) dotacje udzielone z budżetu państwa w części niewykorzystanej do końca roku budżetowego lub w terminie określonym w umowie;
- 3) środki pieniężne zgromadzone na rachunku VAT prowadzonym dla tego rachunku pomocniczego.

2. Z rachunku pomocniczego państwowej jednostki budżetowej, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 5 lit. b, dokonywane są przelewy środków pieniężnych na właściwy rachunek bieżący dochodów lub wydatków państwowej jednostki budżetowej, z uwzględnieniem okresu przejściowego, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 198 ustawy o finansach publicznych.

3. Decyzję o konieczności otwarcia rachunku pomocniczego, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 5 lit. b, podejmuje kierownik państwowej jednostki budżetowej w porozumieniu z właściwym dysponentem części budżetowej.

§ 15. 1. Kierownik państwowej jednostki budżetowej otwiera, za zgodą dysponenta części budżetowej, rachunek pomocniczy dla sum na zlecenie.

2. Środki zgromadzone na rachunku, o którym mowa w ust. 1, zwraca się do dnia 31 grudnia danego roku budżetowego na rachunek bieżący wydatków państwowej jednostki budżetowej, która przekazała środki, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej.

3. Państwowa jednostka budżetowa po wykonaniu zlecenia w terminie określonym w umowie rozlicza się przed zleceniodawcą z otrzymanych środków, a pozostałe środki, jeżeli przepisy odrębne nie stanowią inaczej, przekazuje na rachunek zleceniodawcy.

4. Państwowa jednostka budżetowa prowadzi jeden rachunek pomocniczy dla sum na zlecenie, chyba że odrębne przepisy stanowią inaczej.

§ 16. 1. Minister Finansów na uzasadniony wniosek dysponenta części budżetowej może zezwolić kierownikowi państwowej jednostki budżetowej na otwarcie rachunku pomocniczego prowadzonego dla obsługi budżetu państwa w zakresie krajowych środków finansowych na każdy rodzaj środków.

2. Dysponent części budżetowej, występując z wnioskiem do Ministra Finansów, rekomenduje jeden z banków, o którym mowa w § 3 ust. 3, w którym prowadzony będzie rachunek pomocniczy, uzasadnia konieczność wydzielenia środków na odrębnym rachunku pomocniczym lub możliwość objęcia kilku rodzajów środków jednym rachunkiem pomocniczym. Minister Finansów, wydając zgodę, dokonuje wyboru banku do prowadzenia rachunku pomocniczego dla danego rodzaju środków oraz określa zasady funkcjonowania tego rachunku.

3. Zgoda Ministra Finansów nie jest wymagana, jeżeli otwarcie rachunku pomocniczego służącego obsłudze budżetu państwa w zakresie krajowych środków finansowych wynika z odrębnych przepisów.

4. (uchylony).

§ 16a. 1. Na rachunki pomocnicze Ministra Finansów, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 5a, przyjmowane są wpływy:

- 1) wolnych środków od jednostek sektora finansów publicznych przekazanych w depozyt lub zarządzanie;
- 2) środków na sfinansowanie zwrotu wolnych środków przyjętych w depozyt lub zarządzanie;
- 3) ze zwrotu lokat dokonywanych z tych rachunków.

2. Z rachunków pomocniczych Ministra Finansów, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 5a, dokonywane są:

- 1) przelewy z tytułu zwrotu wolnych środków przyjętych od jednostek sektora finansów publicznych w depozyt lub zarządzanie;
- 2) przelewy środków na centralny rachunek bieżący budżetu państwa;
- 3) lokaty.

3. Na rachunkach pomocniczych Ministra Finansów, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 5a, mogą być dokonywane inne operacje finansowe związane z finansowaniem potrzeb pożyczkowych budżetu państwa oraz zarządzaniem długiem Skarbu Państwa i płynnością budżetu państwa.

§ 16b. 1. Kierownik państwowej jednostki budżetowej występuje do Ministra Finansów z wnioskiem o zgodę na otwarcie rachunku pomocniczego dla gromadzenia wpływów dotyczących przychodów z prywatyzacji. Przepisy § 16 stosuje się odpowiednio.

2. Środki na centralny rachunek bieżący budżetu państwa odprowadzane są z rachunku, o którym mowa w ust. 1, po pomniejszeniu o odpisy wynikające z odrębnych przepisów, w terminie określonym w zgodzie na prowadzenie rachunku pomocniczego, wydanej przez Ministra Finansów.

3. Zwroty nadpłat środków dotyczących przychodów z prywatyzacji są dokonywane z rachunku, o którym mowa w ust. 1. W przypadku gdy na tym rachunku brakuje środków finansowych, zwrotu nadpłaconych przychodów dokonuje się w trybie określonym w § 5 rozporządzenia wydanego na podstawie art. 198 ustawy o finansach publicznych.

§ 17. 1. Rachunek bieżący państwowej jednostki budżetowej mającej siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 6, służy do rozliczeń operacji finansowych związanych z realizacją dochodów i wydatków budżetowych, wydatków niewygasających oraz wykonaniem sum na zlecenie.

2. Do państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej nie stosuje się przepisów § 15 ust. 1.

Rozdział 3

Zakres informacji w ramach obsługi bankowej budżetu państwa o stanie środków na rachunkach bankowych

§ 18. 1. W ramach obsługi bankowej budżetu państwa Narodowy Bank Polski:

- 1) sporządza codzienną informację z wykonania budżetu państwa, wykazując zbiorcze salda rachunków, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 1–3 oraz pkt 5 lit. a, b i e;
- 2) sporządza informację o stanach środków na:
 - a) rachunkach bieżących poszczególnych państwowych jednostek budżetowych, odrębnie dla rachunków bieżących dochodów i wydatków,
 - b) rachunkach bieżących poszczególnych urzędów obsługujących organy podatkowe dla gromadzenia dochodów budżetowych,
 - c) (uchylona),
 - d) rachunkach pomocniczych poszczególnych państwowych jednostek budżetowych dla środków na wydatki niewygasające,
 - e) rachunkach pomocniczych poszczególnych państwowych jednostek budżetowych, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 5 lit. b.

2. Informację, o której mowa w ust. 1 pkt 1, wraz z informacją zbiorczą o stanie środków na rachunkach Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego oraz Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w podziale na rodzaje funduszy, Narodowy Bank Polski przekazuje do Ministerstwa Finansów codziennie, po upływie dnia, którego informacja dotyczy.

3. Informację, o których mowa w ust. 1 pkt 2, Narodowy Bank Polski sporządza odpowiednio w podziale na:

- 1) dysponentów części budżetowych, z wyszczególnieniem stanów środków na rachunkach bieżących wydatków;
- 2) części budżetowe, z wyszczególnieniem stanów środków na rachunkach bieżących wydatków państwowych jednostek budżetowych;
- 3) państwowe jednostki budżetowe, z wyszczególnieniem stanów środków na rachunkach bieżących dochodów;
- 4) urzędy obsługujące organy podatkowe w zakresie rachunków dochodów budżetowych.

4. Narodowy Bank Polski przekazuje informacje sporządzone w szczególności wymienionej:

- 1) w ust. 3 pkt 1:
 - a) Ministerstwu Finansów codziennie, po upływie dnia, którego informacja dotyczy,
 - b) Najwyższej Izbie Kontroli, na jej wniosek – według stanu na dzień i w terminie określonym we wniosku;
- 2) w ust. 3 pkt 2–4, wraz z informacją o stanach środków na rachunkach bieżących poszczególnych państwowych funduszy celowych według szczególności dysponentów tych funduszy:
 - a) Ministerstwu Finansów,
 - b) Najwyższej Izbie Kontroli.

5. Informacje, o których mowa w ust. 4 pkt 2, są sporządzane na wniosek Ministra Finansów, Najwyższej Izby Kontroli określający dzień, którego informacja dotyczy, i termin jej przekazania.

6. Informacje, o których mowa w ust. 3, są przekazywane w formie pisemnej lub elektronicznej.

7. Narodowy Bank Polski udostępnia, w formie elektronicznej, do wglądu aktualne salda i obroty na:

- 1) rachunkach bieżących i pomocniczych państwowych jednostek budżetowych i urzędów obsługujących organy podatkowe – Ministerstwu Finansów na wniosek Ministra Finansów;
 - 2) rachunkach bieżących państwowych jednostek budżetowych i organów podatkowych – dysponentom, którym podlegają te jednostki, na wniosek tych dysponentów.
8. (uchylony).

§ 18a. 1. W ramach obsługi bankowej Bank Gospodarstwa Krajowego sporządza w formie elektronicznej lub papierowej:

- 1)¹²⁾ informacje wykazujące zbiorcze salda rachunków, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 4;
- 2) aktualne salda i obroty na rachunkach, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 4 i 5 lit. c i d oraz pkt 5a;
- 3) aktualne salda i obroty na rachunkach, o których mowa w art. 192 ust. 4 ustawy o finansach publicznych.

2.¹³⁾ Bank Gospodarstwa Krajowego przekazuje do Ministerstwa Finansów informacje, o których mowa w ust. 1, na wniosek Ministra Finansów.

3. Bank Gospodarstwa Krajowego przekazuje Najwyższej Izbie Kontroli, na jej wniosek, informacje o stanach środków na rachunkach, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 4 i 5 lit. c i d oraz pkt 5a oraz w art. 192 ust. 4 ustawy o finansach publicznych.

Rozdział 4

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 19. Do czasu wygaśnięcia umów o prefinansowanie Narodowy Bank Polski prowadzi rachunki pomocnicze dla środków budżetu państwa na prefinansowanie i przekazuje informacje na temat stanów środków na tych rachunkach na dotychczasowych zasadach.

§ 20. (pominięty).

§ 21. (pominięty).

§ 22. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2011 r.¹⁴⁾

¹²⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez § 1 pkt 6 lit. a rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

¹³⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 6 lit. b rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

¹⁴⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie rodzajów i trybu dokonywania operacji na rachunkach bankowych prowadzonych dla obsługi budżetu państwa oraz zakresu i terminów udostępniania informacji o stanach środków na tych rachunkach (Dz. U. poz. 785 i 1786 oraz z 2007 r. poz. 1787), które utraciło moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, zgodnie z art. 119 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. poz. 1241 i 1706 oraz z 2010 r. poz. 620, 685, 1020, 1078, 1475 i 1578).

Załącznik do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia
20 grudnia 2010 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 436)

(uchylony)